

sreči je bolezen bolj huda kot nevarna, večina otrok spet okreva, ako ni združena še s kako drugo boleznijo; le dojenčike rada jemlje. Kakor vzroka te bolezni zdravniki še niso mogli do kraja zvediti, tako tudi gotovo zdravilo dosihmal še ni znano, čeravno je množica priporočanih, od nedolžnega sleza noter do strupenega arsenika, silo silo obilna. Ker pa bolezen, kakor smo ravno rekli, ima troje dôb, — ker niso vsi otroci edine nature, in ker ob kašlju dobivajo včasih zobé in potem možgani terpé, se oglašajo gljiste itd., je pač lahko razumeti, da zdravniku mora mar biti za vse te pritekline in da ne smé vselej po enem kopitu ozdravljati bolezni. Pa saj tudi od tega, kar spada v opravilo zdravnikovo, ni namen naš tukaj govoriti; svetovati hočemo le materam, kako naj ravnajo s svojimi otročiči, ki so res v ti bolezni milovanja vredni. Pervo je, naj se otroci deržé celi čas srednjo mero na toplem, pa ne prevroče; kadar jih vročina kuha, naj se nikar preveč ne obkladajo z odejami, vsa pijača naj je mlačna, to je, nikoli vroča pa tudi nikoli merzla. Vino, kava (kofé) in vse kar kri draži, naj se nikoli ne daje bolnim in zlasti izzačetka bolezni ne; naj bolja jéd jim je izzačetka bolezni: mleko, čista (ne maščna) juha ali župa ali prav kaj lahkega na nji, kuhano sadje ali kaka kuhana zelenjad; za pijačo je dobra mlačna ječmenova voda, hruševa voda, slezji čaj (ajbšev tē), salepova voda itd. Mnogi zdravniki terdijo, da krompir in golobje mesó je škodljivo v ti bolezni. Pervih 8 dní naj bo bolnik zmiraj v hiši; pozneje pa že zamore o lepem vremenu pod milim nebom biti, pa nikoli zjutraj zgodaj ali zvečer ali kadar je vetrovno; tudi okoli vode ne smé nikoli hoditi. Prav je, če se bolni otroci razveseljujejo s kakošno novo igračo, zakaj veselo serce tolaži božjastno bolezen. Kadar prime otroka kašelj, naj ga mati ali kdor koli vzdigne, da se lože odkašlja; če ga hoče zadušiti, ga je treba po herbtu tolči (pa s pametjo), in da lože bljuva (čez dá), naj se mu v olje pomočeno peró ali perst v usta utakne in gerlo pošegeta. Vsa tesna obleka ali tesni povoji so škodljivi. Kot domače zdravilo je dobro, če se vzame laškega olja in pa ravno toliko cukra in pa pridene en rumenjaka, vse dobro zmeša in naredi sladek sok, kterege včasih čez dan malo žličico povžije bolno dete; pa preveč in predolgo oljnatih in sladkih stvari vživati ni dobro.

Novičar iz raznih krajev.

C. k. ministerstvo za bogočastje in uk je oklicalo nove postave zastran obiskovanja ljudskih šol in zastran oviranja in kaznovanja zanikernosti v tem obiskovanju. Iz teh postav posnamemo važniše: Vsi šolarji, kateri ne stopijo v gimnazije, realne šole ali v druge višje učilišča, imajo 6 celih let ob delavnikih v šolo hoditi; — v 6. letu ima pravilno vsak otrok začeti v šolo hoditi; le v posebnih okoljshinah se smé obiskovanje šole čez spolnjeno 7. leto odlašati; — da starši, redniki in varhi (jerobi) brez dostojnih vzrokov ne odlašajo predolgo ali celó ne opušajo svojih otrok v šolo poslati, ker bi bilo potem pretežko zamujeni šolski nauk dopolniti, jih je treba vsako leto pred začetkom novega šolskega leta na to opominjati in, če bi treba bilo, jih tudi prisiliti; — da bodo tudi otroci, kateri bolj deleč od šole stanujejo, dobrote javnega poduka deležni, je treba napraviti, da se na vsaki ljudski šoli dva poldneva med tednom za podúk takih otrók odločita, kateri predeleč od šole stanujoči se ne morejo siliti, da bi vsaki dan šolo obiskovali. Kar se tiče obiskovanja ponavljavnih šol za nadaljno omiko, imajo fantje in dekliči dolžnost to šolo potem obiskavati, in sicer pravilno, dokler niso dokončali 15. leta; šola ta ima biti navadno skozi 2 uri vsako nedeljo, samo ob velicah praznikih in v nedeljah ob postavnih šolskih praznikih ne; ob posebnih okoljshinah se namesti nedelje smé tudi kak drug dan izvoliti. Posebne kazni (strafinge) v dnarjih, z zapertjem (arestom) in še drugačne so do-

ločene za take stariše, rednike, varhe, mojstre itd., ki ne pošiljajo otrok v šolo. — Nekteri časniki hočejo vediti osnovo nove postave za nabiro novincov (rekrutiranje), po kateri se bo začela vojaška dolžnost z dokončanim 20. letom in bo terpela do dokončanega 25.; bo tedaj 5 verst starosti; pri navadni nabiri se bojo novinci jemali le iz perve, in če bo treba, tudi iz druge verste. Dokler ima kdo še dolžnost vojak biti, se ne smé oženiti, dokler ni stopil iz 2. verste starosti; vojaška služba v armadi ima 8 let terpeti, pa, če je mir, se zamore vojak za 3 leta iz službe izpustiti; po prestanih teh letih ste 2 leti v rezervi; oprosteni vojašćine imajo biti duhovni vsake vere in bogoslovci, cesarski in srenjski vradniki, zdravniki in advokati in vsi dohtarji in taki, ki se za dohtarstvo pripravljajo, in pa posebno pridni (izverstni) učenci. — Za gotovo se pripoveduje, da bo upna družba podmorsk telegraf iz Kotora (Cattaro) v Aleksandrijo napravila, kar bo za kupćijstvo zelo važna naprava. — Francozkega vojskovodja Pelissier-a, ki je prišel te dni iz Krima v Carigrad, je sultan kaj slovesno gostil in mu v spomin podal zlato svetinjo, okovano z dragocenimi demanti. — Ni res, da bo, kakor se je govorilo, 20.000 Francozov in 10.000 Angležev ostalo v Turćii. — Car rusovski je knezu Menšikov-u, od kterege se je napáčno govorilo, da se je caru zameril, ker ni Sevastopolja dostojno branil, unidan poslal lastnoročno pismo, v kterem hvali njegove zasluge, rekoč, da ime njegovo bo v zgodovini Sevastopolja slovélo na véke. — 11. dan t. m. so Černogorci pokončali Kućane popolnoma. — 21. dan t. m. so v Bruselji slovesno obhajali spomin 25letne obletnice, kar Belgija samostojna stoji pod srečno ustavno vlado, ktere noben vihar preteklih let ni mogel omajati, ker kralj in ljudstvo je v vsem edinega serca. — Od prekucij na Španjskem so polni vsi časniki, vendar se nič prav gotovega ne vé, kaj se tam godi; novíce so si večidel nasproti; kar se je včeraj za gotovo pripovedovalo, se danes spet preklicuje; danes je punt tú zadušén, jutri se uname drugod. Kaj se bo skuhalo iz vsega, sam Bog vé. Palmerston je v enem poslednjih zborov rekel, da francozka vlada, čeravno je poslala 25.000 vojakov na španjsko mejo, se nikakor ne bo s silo vtaknila v te homatije. Poslednje telegrafno pismo iz Pariza (od 27. t. m.), pravi: „Moniteur“ (tedaj vlada francozka) hvali početje O'Donela; ustaja pojenjuje; pred Saragosso je prišel general Dulce; za 5 dní je boj ustavljen“.

Naj bo!

Še zginila ni mi mladost,
Pa vendar spoznal sem grenkost
Okusa gotove resnice:
Da vsega, kar up nam obeta,
Pozneje, ko pridejo leta,
Ne spolnejo nam polovice.
Naj bo!

Obćutov, ki nežno serce
Mladenća navdajajo le,
Kak polno mi moje je bilo!
Pa kakor danú porodnica
Ob solncu zgubi luć danica,
Serce je te ćute zgubilo.
Naj bo!

In zdaj negotova reži
Mi sreća prihodniših dní,
In dvomba se z nado bojuje;
Al kar mi serce je zgubilo,
Oh! nikdar ne bo se vernilo,
Zastonj mi premilo zdihuje:
Naj bo!

S. J.

Pogovori vredništva. Gosp. J. L.: Hvala lepa za poslano. Sr. Dn. obderžite, tudi so vsi sledeći listi pripravljeni; komu naj jih izročimo?

Milodari za Semićane. Gosp. J. Levićnik iz Železnikov 3 fl.